

Året 2

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41158

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukta, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Året 2

Författare: Kristina Lutteman, Per-Anders Nilsson

ISBN: 978-91-2811467-7

Innehåll

Bilaga till lärraranvisning punktskrift	1
Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar	3
Pedagogiska tips	15

Bilaga till lärraranvisning punktskrift

Till lärraranvisningen finns en bilaga som heter **Bilaga till lärraranvisning punktskrift**. Det är en PDF där du kan se hur hela boken, sida för sida, är pedagogiskt anpassad och utformad. Filen är i svartskrift och är en exakt spegling av punktskriftsboken vilket innebär exempelvis att förtecken för siffror, versaler, stilsorter och liknande återges. Exempelvis är siffertecknet (p3456) som en grind före siffran, och versaltecknet (p6) som ett understreck före bokstaven osv. Det är också i denna fil som du ser alla eventuella bildbeskrivningar som finns i boken samt om något har utgått osv.

Filen finns att ladda ner på SPSM:s hemsida, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på bokens titel i SPSM:s butik och ladda ner filen som heter **Bilaga till lärraranvisning punktskrift**. Där finns också den här lärraranvisningen som PDF.

Observera att Bilagan kan ha ett udda pappersformat, FA44, och det kan påverka möjligheten att skriva ut den. Bäst är att läsa bilagan digitalt.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Uppgifterna i boken har fått nummer så att eleven kan svara i ett annat dokument. Uppgiftssiffrorna står i marginalen så att eleven kan hitta dem enklare.
- Bilderna i boken har fått korta texter. Förklara gärna bilderna mer för eleven. Du kan läsa nedan under "Sidspecifika ändringar" hur bilderna beskrivs. Två bilder har svällpappersbilder och dessa kan du använda till flera uppgifter i boken.
- Svarsluckor markeras med --- (p36 p36 p36).
- Små almanacksblad skrivs så här, exempel från sidan 56

almanacka

2019 v 28

tisdag 9 juli

jörgen örjan

- Almanackor över månader skrivs i en lista. Exempel sidan 60:
almanacka

juni

lördag gun gunnel

söndag rutger roger 1 e. tref.

vecka 23

3 måndag ingemar gudmar

4 tisdag solbritt solveig osv.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

5

Bilden med jorden som går runt solen finns som en svällpappersbild.

6

Sidan skrivs:

i sverige har vi 4 årstider. vår, sommar, höst och vinter.

det tar en månad för månen att gå ett varv runt jorden.

se svällpappersbild. (*bilden med månen som går runt jorden finns som en svällpappersbild.*)

ett år har 4 kvartal.

kvartal 1 januari, februari, mars

kvartal 2 april, maj, juni

kvartal 3 juli, augusti, september

kvartal 4 oktober, november, december

7

Sidan skrivs:

ett år har 12 månader.

1. januari
2. februari
3. mars
4. april
5. maj
6. juni
7. juli
8. augusti
9. september
10. oktober
11. november
12. december

en vecka har 7 dagar.

måndag

tisdag

onsdag

torsdag

fredag

lördag

söndag

ett dygn är en dag och en natt.

på dagen lyser solen. det är ljust ute.

på natten lyser månen och stjärnorna. det är mörkt ute.

almanackan visar dagens namn, datum, månad och år.

2019 v 25

måndag 17 juni

torborg torvald

8

Denna sidas uppgifter är ändrade. De skrivs:

rätta felen i meningarna!

- 1) i sverige har vi 6 årstider.
- 2) det tar ett år för månen att gå ett varv runt jorden.
- 3) ett år har 2 kvartal.

9

Denna sidas uppgifter är ändrade. De skrivs:

rätta felen i meningarna!

- 1) ett år har 4 månader.
- 2) en vecka har 12 dagar.
- 3) ett dygn är 7 dagar och 7 nätter.
- 4) almanackan visar när solen och månen går upp och ner.

10

Efter meningen I Sverige har vi 4 årstider. står: vinter, vår, sommar och höst.

11

Sidan skrivs:

skriv rätt årstid till texten.

- 1) äta pick-nick ute. det är varmt ute.
- 2) mata fåglar. det finns snö på marken.
- 3) plocka svamp i skogen.
- 4) plocka vårblommor.

12

Sidan skrivs:

vilka texter passar till vintern?

- 1) tomten kommer
- 2) plocka äpplen
- 3) fika i skogen
- 4) plocka svamp
- 5) åka pulka
- 6) mycket snö

Beskriv gärna bilden med mannen som mäter snö. Tillverka en egen pinne märkt med punktskrift som ni kan mäta djup med. Ni kan mäta vattendjup eller djup i ett bollhav om inte snö finns.

13

Sidan skrivs:

vilka texter passar till vintern?

- 1) löven faller
- 2) mata fåglar
- 3) åka skidor
- 4) plocka smultron
- 5) tomten kommer
- 6) mycket snö

14

Sidan skrivs:

vilka texter passar till våren?

- 1) höna med 8 kycklingar
- 2) åka pulka
- 3) maskerad på halloween
- 4) plocka vårblommor
- 5) tomten kommer
- 6) fiska från en båt

Berätta gärna för eleven att vårblommen heter tussilago och om det finns plocka gärna!

15

Sidan skrivs:

skriv vår till rätt text.

- 1) höna med 8 kycklingar.
- 2) åka pulka
- 3) spela fotboll
- 4) plocka äpplen
- 5) plocka vårblommor
- 6) hoppa hopprep

16

Sidan skrivs:

vilka texter passar till sommaren?

- 1) maskerad på Halloween.
- 2) plantera blommor
- 3) handla på bondens marknad
- 4) bada i en sjö
- 5) löven faller
- 6) mata fåglar

Förklara gärna vad bondens marknad/torghandel är om eleven inte upplevt detta.

17

Sidan skrivs:

skriv sommar till rätt text.

- 1) fiska från en båt
- 2) åka pulka
- 3) plocka smultron
- 4) mycket snö
- 5) fika i skogen
- 6) äta pick-nick

18

Sidan skrivs:

vilka texter passar till hösten?

- 1) höna med 8 kycklingar
- 2) tomten kommer
- 3) vårblommor
- 4) handla på bondens marknad
- 5) löven faller
- 6) plocka svamp

Berätta gärna att vårblommorna är gullvivor och om de finns plocka, känn och lukta på dem! Observera att gullvivan kan vara fridlyst att plocka i ditt område.

19

Sidan skrivs:

skriv höst vid rätt text.

- 1) kratta löv
- 2) vårblommor
- 3) maskerad på Halloween
- 4) löven faller
- 5) plocka äpplen
- 6) regn

20-21

Istället för att dra streck uppmanas eleven att:

svara vinter, vår, sommar eller höst till orden i listan.

De olika orden är numrerade med 1-24.

- 1) kallt
- 2) vårblommor

osv.

24

Beskriv gärna bilderna mer för eleven.

Sidan skrivs:

högtider på vintern

lucia

jul

nyår

högtider på våren

påsk

valborgsmässoafton

högtider på sommaren

sveriges nationaldag

midsommar

högtider på hösten

fn-dagen

halloween

allhelgona

25

Sidan skrivs:

vilken årstid?

skriv rätt årstid.

- 1) lucia, jul, nyår
- 2) påsk, valborgsmässoafton
- 3) Sveriges nationaldag, midsommar
- 4) fn-dagen, halloween, allhelgona

26-27

Sidorna skrivs:

skriv rätt årstid. vinter, vår sommar eller höst.

- 1) halloween
- 2) midsommar
- 3) jul
- 4) fn-dagen
- 5) påsk
- 6) sveriges nationaldag
- 7) lucia
- 8) nyår
- 9) valborgsmässoafton
- 10) allhelgona

28

Här kan ni använda svällpappersbilden från sidan 6.

29

Månaderna står i en lista sist på sidan.

32

Sidan skrivs:

skriv månadernas nummer. läs sist på sidan om du är osäker.

maj ---

juni ---

mars ---

januari ---

april ---

februari ---

december ---

oktober ---

augusti ---

november ---

september ---

juli ---

månaderna

- 1) januari
- 2) februari

osv.

33

Sidan skrivs:

välj rätt svar. vad heter årets ...

- 1) första månad? mars januari
- 2) andra månad? april februari

osv.

Eleven kan markera rätt svar med lite häftmassa direkt i boken.

36

Visa eleven konkret hur man räknar månaderna på knogarna.

Denna text är struken ur boken:

Håll händerna som på bilden.

Peka med ett finger och läs månadernas namn. Börja från vänster.

37

Sidan skrivs:

lång eller kort månad?

skriv namnen på de månader som har ...

- 1) 31 dagar. 7 månader
- 2) 30 dagar 4 månader
- 3) 28 dagar har månaden ---

40

Sidan skrivs:

kvartal

kvartal betyder fjärdedel.

ett år har 4 kvartal.

varje kvartal har 3 månader.

kvartal 1 januari, februari, mars

kvartal 2 april, maj, juni

kvartal 3 juli, augusti, september

kvartal 4 oktober, november, december

41

Sidan skrivs:

skriv rätt kvartal till månaderna. första, andra, tredje eller fjärde kvartalet.

- 1) januari, februari, mars
- 2) april, maj, juni
- 3) juli, augusti, september
- 4) oktober, november, december

44-45

Eleven kan markera ja eller nej med lite häftmassa direkt i boken.

46

Sidan skrivs:

veckans dagar

måndag

tisdag

onsdag

torsdag

fredag

lördag

söndag

en vecka har 7 dagar.

ett år har 365 dagar.

ett år har 52 veckor.

50

Schemat skrivs:

schema

måndag svenska, musik, lunch, matematik

tisdag svenska, matematik, lunch, hemkunskap

onsdag svenska, textilslöjd, lunch, idrott

torsdag bild, matematik, lunch, NO eller SO

fredag svenska, matematik, lunch, NO eller SO

52

Till den här sidan kan ni använda svällpappersbilden från sidan 6.

Du kan även visa jorden med en boll och solen som en lampa med en gammal glödlampa som är varm. Visa hur bollen/jorden går i en bana runt lampan.

53

Sidan skrivs:

skriv dygnets delar till texten.

- 1) du går och lägger dig.
- 2) du är i skolan.
- 3) du gör läxor.
- 4) du äter frukost.
- 5) du sover.

54

Eleven kan markera rätt svar direkt i texten med lite häftmassa.

57

Sidan skrivs:

vad är det för dag i dag?

läs på en almanacka.

skriv dagens datum.

- 1) skriv år och vecka.
- 2) skriv dagens namn.
- 3) skriv dagens nummer.
- 4) skriv månad.
- 5) skriv namnsdag.

69

Sidan skrivs:

para ihop almanackan a eller b med rätt datum i listan.

a) almanacka

2019 v 19

onsdag 8 maj

åke

b) almanacka

2019 v 36

lördag 7 september

kevin roy

Datum

- 1) 8/5 2019
- 2) 7 september 2019
- 3) 2019-09-07
- 4) 8 maj 2019
- 5) 7/9 2019
- 6) 2019-05-08

70

Sidan skrivs:

para ihop samma datum.

- 1) 17 maj 2013
  - 2) 2 mars 2014
  - 3) 24 maj 2017
  - 4) 6 oktober 2019
  - 5) 9 februari 2016
  - 6) 7 juli 2015
-
- a) 24/5 2017
  - b) 17/5 2013
  - c) 9/2 2016
  - d) 2/3 2014
  - e) 6/10 2019
  - f) 7/7 2015

71

Sidan skrivs:

para ihop samma datum.

- 1) 7 januari 2018
- 2) 17 oktober 2015
- 3) 14 november 2013
- 4) 13 maj 2016
- 5) 29 juni 2016
- 6) 10 mars 2014

- a) 2016-06-29
- b) 2013-11-14
- c) 2016-05-13
- d) 2018-01-07
- e) 2014-03-10
- f) 2015-10-17

73

Använd svällpappersbilden från sidan 5.

75

Använd svällpappersbilden från sidan 6.

76

Sidan skrivs:

vad heter högtiden?

- 1) luciakrona, sång och vita klänningar.
- 2) midsommarstång och dans.
- 3) häxor på kvastar.
- 4) tända ljus vid gravar.

80

Sidan skrivs:

- 1) Kille 9/9 ---
- 2) Tant 18/4 ---
- 3) Farbror 14/5 ---
- 4) Hund 12/10 ---

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- I den här boken finns punktskriftstecken för kommatecken , (p2), snedstreck / (p34). Läs mer om hur punktskriften skrivs i Punktskriftsnämndens skrifter. Dessa finns att köpa från Myndigheten för tillgängliga medier www.mtm.se eller att låna på bibliotek.
- Använd ett gem som bokmärke så hittar eleven i boken.
- Uppmana eleven att alltid skriva sidnummer och uppgiftens siffra när hen svarar så är det enklare att hitta tillbaka i arbetsmaterialet. Vissa uppgifter kan svaras på direkt i punktskriften med häftmassa eller vaxsnöre.
- Spara svällpappersbilderna så kan de användas till andra uppgifter med samma bilder. De kan även kompletteras med taktila material som lim, tyg eller sandpapper och sättas upp på väggen.
- Från Iris hjälpmedel kan en fin almanacka i punktskrift beställas som kan komplettera denna bok. Beställs via www.irishjälpmedel.se
- Plocka gärna saker i naturen som kan komplettera texten i boken, till exempel höstlöv och svampar till höstbilderna, blommor till vårbilderna, mossor till utflyktsbilden och annat som passar.